

VALÉRIA.

ÖSZINTÉN szólva jólesett, hogy hangversenyem concert parée jellegű volt. Elvégre, ha az ember tíz évi külföldi mászkálás után először játszik otthon, mégis csak örül, ha — örülnek neki. Tíz év! Melbourne, Moszkva, Milánó, Newyork, London, Barcelona . . . Városnevek, világrészek, hangversenyek, pénz, nők, kimerültség és mégis végtelen, örök éhség az új és a szép után.

Itt állok a dobogón, ahova tíz évvel ezelőtt olyan áhítattal néztem fel egy-egy világhírű hegedűsre . . . Érdekes, most reám néznek ilyen furcsán, ilyen áhítattal és rajongással. Alig tudom elhinni, hogy karriert csináltam, hogy már én is világhírű vagyok, hogy háromezer dollárt kapok egy hegedűkoncert eljátszásáért. Pedig valami igaz mégis lehet a dologban; hisz tegnap óta, hogy megérkeztem, majd minden lapban megjelent az arcképem egy háromhasábos intervjú közepén — és a karmester már fel is emeli pálcáját és a Dé dur hangzat elindította Beethoven hegedűversenyét, amelynek eljátszása után Berlinben a köztársasági elnök bejött az öltözőmbe, majd a nyakamba borult; Genfben pedig egy grófné csakugyan a nyakamba borult.

A Vigadó kék libériás teremőrei nehezen tartják vissza az ajtók mögött a kinnszorultakat. Benn halálos csend ad utat a halhatatlan zenének. Minden szempár reám mered, minden villanykörte reám önti energiáját. A drapériák súlyos-komorán lógnak a levegőben és a dekol-tázsok alatt meggyorsul a szívverés. Impresszárióm azt mondta, hogy mindenki itt van. «Tout Budapest.» A kritikusok is szmokingot vettek . . . Nagy szó! Az első sorban egy kövér, öreg hercegnő, kövér briliánsokkal öreg diadémjében. Mellette egy feszes tábornok. Mögötte az acélos arcélú, parókás grófné. Jobbra a bankárnegyed. Egy alacsony, ősz diplomata pompás, fenséges feleségével, egy miniszter, újabb arisztokrata csoport, néhány közéleti szereplő. Hátrább néhány egyetemi tanár. Az esztrád sarkában az Akadémia professzorai. Hátul diákok és hivatalnokok egyetlen jó ruhájukban. A vonómat felemelem, a hegedűt az állam alá szorítom. Egy fokkal mindenki előbbre dül a széken. Őt kottavonalat látok a levegőben, keresztteket, tizenhatodokat és az arcok kicsit elmosódnak mögötte. Becsukom a szemem és a szemhéjamon át látom a szemek reámvetődő sugarait, látom a meztelen szíveket, amint kitárulva várnak valami égi italtra. Egyetlen vonólendítéssel összemarkolom mindet, valamennyi szívet és magamhoz láncolom őket. Ível a melódia, ível, ível, ível a melódia, a melódia!

Már a kádencia felé jártam, amikor éreztem, hogy egy szempár egészen különös forrósággal tapad reám. Fel kellett nézmem. A szem-sugarak az első sor jobboldali széléről fúródtak felém.

Gyönyörű fiatal pár ült ott. A fiú huszonhat-huszonnyolc év körüli lehetett, elegáns szmokingban, szép és rokonszenves, barnás-piros arc, kis sötétbarna bajusz. Csupa előkelőség a mozdulatlansága. Mellette egy húsz év körüli leány hófehér selyemruhában, fehér selyemharisnya, fehér estélyicipő, fehér glazékesztyű, egyetlen ékszere: fehér gyöngy-sor a nyaka körül. Semmi más szín nem volt rajta, csak fehér. Az arca is sápadt, majdnem olyan halvány, mint ruhája selyme, csak szája pirossága égett a közepén és két koromfekete szeme és felette válláig érő koromfekete haja. Csodálatosan karcsú volt, még ültében is látni lehetett remek arányait: vékony lábszára, bokája, hosszú, vékony lábfeje, keskeny, vékonyujjú keze valami egészen különös, nemes fajtára utalt.

Azt hiszem, a világ leggazdagabb emberét, legnagyobb technikai zsenijét, legmerészebb katonáját meg lehet határozni... De a világ legszebb nője egészen bizonyosan nincs. Csak egy-egy férfi érkezik el életében egyszer egy nőhöz, akinél szebbet még nem látott; lehet, hogy nem is azért, mert csakugyan nem látott még szebbet, hanem mert testi és lelki állapota éppen akkor érkezett el a legnagyobb fogékony-sághoz. Vannak a férfi életében órák, amikor minden idegszála a szerelem felé űzi. Ilyenkor egy szép nő: a világ legszebb nője.

Nem tudom, hogy én éppen ilyen felajzott állapotban voltam-e? Az bizonyos, hogy a dobogón akkor úgy éreztem, hogy ez az a legszebb, akinél szebb nincs — és a kádenciát olyan bravúrral pengettem végig, hogy szinte magam is elcsodálkoztam: nini, ezt így is lehet!

Az igazi előadóművész minden hangversenyén rögtönöz. Betanulni valamit és aztán előadás alkalmából minden taktusnál szemmel tartani a szabályokat: nem művészet, hanem mesterség. Nekem voltak napjaim, amikor a Chaconnet úgy játszottam, mint valami optimista megnyilatkozást, derűs, eleven, életerős éneket, máskor meg komor, hatalmas tragédiát építettem belőle. Néhány esztétizáló kritikus ugyan nem volt tőlem elragadtatva egyik vagy másik alkalommal, de bármennyire helyeseltem is precízen felállított tételeiket, mégsem játszhattam más-kép, mint ahogy játszottam. A pódiumon eltűntek a paragrafusok — az ember a szívét adja, ha van. S ha nincs, nem művész.

Igazán szívből rögtönözni, a hegedűvel nagyot alkotni leginkább akkor tudok, ha találok valakit a közönség köréből, aki szintén művész; nem előadó, hanem felvevő művész. Közönség-művész, hallgató-művész, vagy ahogy tetszik. Aki mint hallgató épügy improvizál, mint én. Aki nem előre megfontolt szándékkal ül be székébe, aki nem határozza el, hogy Mendelssohn-nál el fog érzékenyülni és Bartóknál dacot fog érezni, hanem aki épügy a pillanat hatása alatt áll, mint én.

Azt hiszem, azon a hangversenyen a Beethoven-koncert alatt

megtaláltam a fehérruhás leányban a közönség-művészt. Lecsukott szemmel, csöppet szétnyílt ajkakkal, mozdulatlanul ült, néha kicsit megremegett és ujjai görcsösen összekapaszkodtak. Szinte láttam, amint idegei megfeszültek és vére folyása meggyorsult az erekben. Ki tudja, ki lehet ez a leány; vadidegen a világ más részéből és most mint hipnotizált ül a helyén; a hatalmában van — és egy kicsit én is az ő hatalmában...

Mindent beleadtam ebbe a Beethovenbe. Támolyogtam, mikor lementem a dobogóról. A falak majd meghajlottak a tapsvihartól.

* * *

A hangverseny után hazamentem villámba, amelyet két éve építtettem a Ménesi-úton. Nagyon fáradt voltam. Az autóban csak titkárom és a pesti hangversenyrendezővállalat igazgatója kísért el. Felmentünk szobámba. Meglehetősen szótlan voltam, alig ettem valamit, de erős vörösbort ittam és erős szivarra gyújtottam. Az asztalomon rengeteg meghívás. A hangversenyző művészt az egész világon végigkísérik a hiénák, akik egy-egy vacsora ellenében szívesen elhencegnek híres barátjukkal. Ez különben a legfájóbb érzések közé tartozik. Sose vagyok biztos benne, hogy barátaim, nőim és akárki, aki szóbaáll velem, barátságos hozzám, miért teszi? Azért-e, mert engem szeret, vagy mert például a hírem tetszik neki? Valami ilyesféle érzése lehet a gazdag leánynak, aki nem mer választani kérői közül...

A meghívásokat a titkárom átnézi. Legtöbbjét meg sem említi előttem. Csak tudnám, ki az a fehérruhás leány?

A pesti igazgató most egy pár papírlapot tesz elé.

— Néhány autogrammot kérnek itt általam... Ez itt Ernő főhercegé. Ez Vitkóczy, az egyetem rektora... Ez Orsy Valériáé, a kúria elnökének leánya... Ez Atonyi Zizi, a primadonna...

Aláírtam vagy tizenöt lapot.

— Mondja, — fordultam ekkor az igazgatóhoz — ki volt az a hölgy, aki az első sor legszélén ült?

— Melyik oldalon?

— Jobbra.

— Fehérben?

— Igen. Hófehérben, fekete a haja...

— Most adott neki autogrammot. Orsy Valéria.

Átfutott a meleg. Most írtam neki autogrammot! Visszavettem az ő lapját, elszakítottam és újat írtam helyette. «Legigazabb hallgatómnak, Orsy Valériának, őszinte tisztelettel.» Kicsit banális ugyan, de mindegy. Észre fogja venni, hogy ez több, mint autogrammm.

— Tulajdonképpen kik ezek az Orsyék? — kérdeztem az igazgatót.

— Orsy Pál a kúria elnöke. Régi nemesi familia, kamarások. A legjobb társaság jár hozzájuk, főleg szellemi arisztokraták, sok tudós és politikus. Villájuk és földbirtokuk van, jómódúak. A leány egy

szézőnban mindössze két-három hangversenyre megy el. A legjobbakra. Inkább színházba jár. A férfi, aki mellette ült, bátyja, tanársegéd az első számú szemklinikán. Az anyjuk Tárnicky-leány, fiatal korában Erdély legszebb nője. Óhajt még valamit tudni?

— Szeretnék velük megismerkedni.

Az igazgató átnézte a leveleket.

— Itt van egy meghívás Bell báróékhoz. A két család a legjobb barátságban van egymással. Tessék ezt a meghívást elfogadni, Orsyék egész biztosan ott lesznek.

Az igazgató csakugyan megtette a szükséges intézkedéseket és egy hét múlva Belléknél vacsoráztam.

* * *

A vacsora és az egész este várakozáson felül jól sikerült. A családon kívül csak egypár jóbarát volt meghíva, köztük természetesen Orsyék is, akiket rendkívül rokonszenveseknek találtam. Nagyon imponált, hogy a társaság nem várt tőlem a vacsoráért revánsképpen hegedülést, pedig azt hiszem, e szerénység nem kis önmegtartóztatásukba került. Úgy tekintettek, mint régi jóbarátot, nem is ejtettek kétségbe bókjaikkal. Annyira jól éreztem magam köztük, hogy szinte kedvem lett volna magamtól felajánlani egy kis házi hangversenyt — de szerencsére hegedűm nem volt velem; különben is Orsy Vali jobban lekötött, semhogy sok időm lett volna zenélésre vágyakozni.

Feketekávé után csoportok alakultak. Én Valériával s bátyjával ültem le egy sarokba. Mindakettő kivételesen művelt volt, négy-öt nyelven beszélt, sokat olvasott és mindenhez nagy intelligenciával szólt hozzá. Valéria világoszöld zszorzett ruhát viselt, drapp harisnya, drapp cipő a lábán, a nyakában egy matt kékeszöld gyöngylánc. Furcsa, hogy az ember egész divatlevelet ír, ha egy nőre gondol. Sőt Souvenir de Lubin parfümöt használt. Ezek a mulatságos kicsiségek hihetetlenül fontosak, hiszen minél jelentéktelenebb dolgokat figyelek meg egy nőn, annál jelen tékenyebb számomra a nő maga.

A fiatal Orsy Palit elhívták egy sakkjátszmára. Nagyon elfogult voltam, mikor először maradtam egyedül a leánnyal, nem találtam el mindjárt a hangnemet, amelyben beszélnem kellett volna. Ő bátrabban mozgott a csevegés skáláin.

— Köszönöm az autogrammot — mondta. — Nagyon kedves volt magától, hogy még dedikálta is.

— Gyűjti az aláírásokat? — kérdeztem.

— Nem.

— Hát akkor miért kérte az enyémet?

— Kíváncsi voltam az írására. Mialatt Beethovent játszotta, azon gondolkoztam, vajjon milyen ember lehet maga? És mivel az írásból sokat tudok következtetni, meg akartam szerezni a magáét.

— No és mi a véleménye?

— Nincs véleményem. Nem olvastam ki egyebet soraiból, mint amit úgyis tudtam : hogy művész, hogy eredeti gondolatai vannak, impulzív, ingadozó hangulatai szoktak lenni — és ilyesmiket.

— Hát mit akart tudni rólam ?

— Azt, hogy milyen ember ? Rossz-e, jó-e ? Lehet-e bízni magában ? Barátnak való-e ? Vannak-e hátsó gondolatai ? Ravasz, vagy nyílt ? — és hasonlókat.

— Kizárólag grafológia útján lehet ezekre a dolgokra rájönni ?

— Nem, de a másik mód hosszadalmas és magának kényelmetlen.

— Mi az ?

— Alapos és őszinte beszélgetések.

— Miért mondja, hogy nekem kényelmetlen ? Azt hiszi, hogy amiért szükséztudó vagyok, nem szívesen beszélgetek ? Csak nem mindenkivel. Kicsit válogatok, de ha megfelelő partnert találok, egyenesen élvezem a beszélgetést. Ha két összehangolt ember beszélget, az olyan, mint egy jól felépített fuga : egy téma elindul, a szólások bújkálnak, hol itt, hol ott bukkan fel a vezérmotívum, variációk, fokozások és végül egy kerek finále. A fuga a legremekebb zenei forma — és magával beszélgetni felér egy kitűnő muzsikálással.

— Nekem bókot mond s a zenét lebecsüli.

— Attól félek, hogy maga meg túlbecsüli a zenét. Elvégre mégiscsak nem az ember van a zenéért, hanem a zene az emberért.

— Ha nem tudnám kivel beszélek, összevesznék magával a zene védelmében.

— Anyyira szereti ?

— Tudja Isten, nem is a szeretés ez, hanem az egység, összeforrottság. Zene nélkül éppúgy nem tudom elképzelni az életemet, mint a víz nélkül. Minden más élvezet, amit az élet ad, pótolható, esetleg káros is ; de a zene forrás, amely éltet, a zene a nap, amely melegít, a zene az oxigén, amely elviselhetővé teszi a levegőt és a vitamin, ami táplálóvá teszi az eledelt.

— Maga igazán lelkében viseli a muzsikát.

— A muzsika az az atmoszféra, amely legelőször körülvesz, csak aztán jön a levegő. Minden optikai, akusztikai és egyéb hatás csak a zenén átszűrődve jut el hozzám. És természetesen az érzések is. Ez egy kis foka az örületnek. Nem gondolja ? Ha valaki hatalmába akarna keríteni, csak muzsikálnia kellene. A zene hipnotizál, megejt. Én vagyok a ragadozó, akit egy Orpheus meg tud szelídíteni.

Felhevült, kipirult.

— Még soha senkivel se találkoztam, aki így tudott volna rajongani — mondtam egy kis szünet után.

— Bocsásson meg . . . Most egy pár percig nagyon őszinte voltam . . .

— Nekem szólt ez az őszinteség ?

— Nem. A zenének.

* * *

Körülbelül egy hétig nem találkoztunk. Ez alatt a hét alatt úgy néztem a hegedűmre, mint egy régi szeretőmre, akinél hirtelen sokkal szebbet találtam és most a régit egyszerre halálosan únom. Azt hiszem, első eset volt, hogy valaki jobban érdekelt a zenénél.

Egy hét múlva Orsy Pali felhívott telefonon, hogy mi van velem, miért nem jelentkezem, miért nem látogatom meg őket, pedig megígértem. Dadogtam valamit és másnap kimentem a hűvösvölgyi villájukba.

A koratavaszi délutánon a kertben ült az egész család. Valéria tenniszezett egy lánnyal és két fiúval. Nem hagyták abba, mikor megérkeztem, végigjátszották a szettet. Kínos lassúsággal multak a gémeik. Végre mégis összekerültünk.

— Maga nem tenniszezik? — kérdezte.

— Szeretem nagyon, de nem merek játszani. Merevíti a kezét.

— Irigylem, hogy van félténivalója és hogy vannak okai, amelyek visszatartják még a kellemes szórakozásoktól is.

— Szenvedélyesen sportol?

— Igen. A tennisz annyira szeretem, hogy minden szabad időmet reápezarlom. No de ez még nem súlyos szenvedély.

— Hát van súlyosabb is?

— Igen. Például a zenét annyira szeretem, hogy soha nem csinálom.

— Ezt nem értem.

— Pedig egyszerű. Minél többet tenniszezem, annál többet tudok. De minél többet zongorázom, annál jobban látom, hogy mennyire nem tudok. Tenniszben az ellenfeletem könnyű kiismerni. Az egyik ravasz, a másik heves... A zene nehezebb ellenfél. Nem üt vissza, nem lehet trükkkel kifogni rajta. Tudni kell!

— Ugy látszik, maga gondolatban sokkal többet muzsikál, mint a legtöbb zenész gyakorlatban.

— Lehet. Amióta magával találkoztam, egyre többet kell rágondolnom.

— Tudja, hogy ez nagyon érdekes? Én pedig, amióta magát megláttam, egyre kevesebbet gondolok a zenére.

— Hát mire gondol?

— Magára.

Nagyot puffan egy tenniszütő, sivít a labda.

— Forti-szörtyi! — kiáltja valaki a pályán.

— Gyusz! — mondja halkán Valéria. Elmosolyodunk és hosszan összenézünk.

* * *

Mindennapos lettem Orsyéknál. Egyre szebb, melegebb idők következtek, autóztunk és evezni jártunk.

Különösen meleg délután volt, mikor motorcsónakon Vali és én kettesben nekivágtunk a Dunának. Tulajdonképpen nem is láttuk, hol haladunk, annyira elmerültünk a beszélgetésben.

Nagyon szerelmes voltam és Valéria nagyon szerelmesnek látszott. De nem mondtunk egy szót sem és ő sem engedett soha magához egészen közel. Valériát modernül nevelték, felnőtt nőként kezelték, akinek nem kell utasításokat adni arra, hogyan viselkedjék. Biztak benne. És bizhattak is. Soha büszkébb, nemesebb nőt nem ismertem nálánál. Még egy tisztátalan gondolat se férközhetett a közelébe. Nem utasította vissza közeledéseimet, de nem is adott reájuk alkalmat. Amikor először sétáltunk karonfogva, láttam, hogy küzdelmébe kerül, amíg karomat a magáéhoz engedte. Olyan fehér volt ez a lány, mint az a selyemruha, amelyet hangversenyemen viselt. És olyan hozzáférhetetlen, mint egy királynő.

Egy reggel, autózás közben, hosszú hallgatás után, hirtelen hozzám fordult.

— Szeretném, ha hegedülne nekem.

Eddig még nem kérte és én, az Orsy család hegedűművész barátja, még egyszer sem játszottam neki.

— Megelőzött ezzel a kéréssel, mert én már többször akartam mondani, hogy szeretném, ha játszhatnék magának.

— Miért nem mondta ?

— Valami furcsa érzés tartott vissza. Nem szeretem, mikor a boxbajnok meghívja az ideálját egy meccsre, ahol biztosan tudja, hogy kifogja ütni az ellenfelét. Nem szeretem, ha a színész szaval az imádottjának. Ha az orvos gyógyítja és a szabó ruhát csinál neki. Azt hiszem, jól hegedülök, és nem akartam ilyen átlátszó módon tetszelegni maga előtt.

— Én meg kerültem a maga hegedűje szavát, mert meg akartam magam kímélni a hatásától. Nem jó, ha az ember kilendül élete normális pályájáról.

— Hát akkor most mégis miért ?

Vállat vont.

— Kívánom !

* * *

Este elvittem a hegedűmet. A család és néhány vendég bridgezett a kertben. Hozzászóktam már, hogy mi ketten függetlenítjük magunkat a többiektől. Felmentünk Vali szobájába.

A tárt-nyitott erkélyajtón át besütött a hold. Dombokra lehetett látni innen, kerteken, réteken elszórt villákon át. A szobában mély csend lebegett. Vali felgyujtott egy sárga selyemernyős állólámpát és szótlánul ledőlt a kerevetre.

A szobában néhány jó kép, egy csomó jó könyv. Zongora nem volt benne, a zongora külön zeneszalónban állott az első emeleten.

Kicsit elfogultan szedtem elő hegedűmet a tokjából. Lassan gyanáztam a húrokat ; azt hiszem, húztam az időt, hogy minél később kelljen hozzáfognom a hegedüléshez. Féltem.

Olyan jó volt ez a mostani viszony Valival : szerettem, szeretett és mégis áthidalhatatlan távolságban voltunk egymástól. Valahogy úgy éreztem, hogy ez a leány még soha senkit nem engedett a közelébe és

talán soha senki nem is csókolhatja meg, csak egyetlen egy ember, egyetlen egyszer, halálosan. És féltem, hogy a hegedűm ezt a furcsa, vágyakozó és légies szerelmet valami brutális megoldáshoz fogja vinni és féltem, hogy hegedülésem után esni fog Valiban az irántam való érdeklődés, mert kivette belőlem a maximumát képességeimnek.

De nem így történt. Ha az ember a női pszihével kapcsolatban bizonyos következtetéseket próbál levonni, biztos lehet benne, hogy a várt eredménnyel egészen ellenkezőre jut.

Vali, mióta feljöttünk, egy szót se szólt. Két karját összekulcsolta a feje mögött és mereven nézett. Én pedig az erkélyajtóban álltam, félig háttal neki, szembe a holddal és végighúztam a vonót a húrokon.

Egy Corelli-témába fogtam, valamelyik szonáta Andante-tételébe. De nem játszottam végig a tételt, új témába kaptam, variáltam, fejlesztettem, vittem előre, felfelé. Mindig szerettem az improvizálást, a szóló hegedűvel való játszogatást, a zongorához és partitúrához kötöttség alól való szabadulást: szerettem az olyan szép melódiákat, amelyek megszületésük pillanatában már el is illannak és soha többé vissza nem térnek.

Lassan eltűnt mellőlem a négy fal, elolvadtak a bútorok, elhalványult a lámpa, kitágult a horizont és belevesztem a muzsika végtelenségébe. A hold körülszötte hegedűmet ezüstöszöld sugarakkal s én körülfontam a holdat sötétvörös muzsikával.

Valéria már nem feküdt mozdulatlanul a kereveten. Felült, szemei megnagyobbodtak és világitottak. Orrcimpái kitágultak és karja egy-egy erősebb ritmusra megrándult.

Aztán felkelt, nesztelen járással kiment az erkélyre és belenézett a sötét kertbe. És visszament a szobába és nekiborult a függönynek.

Egyre nyugtalanabb lett. Sóhajtott. Néha kifeszítette egész testét és úgy tett, mintha táncba fogna. Hátrasimította haját és kezeit tördelte. Mozgott, járt, forgott, egyre szűkebb körben körülöttem. A szeme néha magnetikusan kapcsolódott a húrokra. Az volt az érzésem, hogy szuggerálja a zene. És én játszottam, egyre vadabbul és forróbban, egész erotikus lényem ott lebegett a vonó végén, már nem féltem, már akartam a leányt és úgy éreztem, hogy a melódiák szálai körülfogják karcsú alakját, egyre szorosabbra-szorosabbra; úgy éreztem magam, mint a varázsló, aki bűvös mesterkedéssel hatalmába keríti a megszállottat, — démon voltam, álltam egy helyben, egy tapodtat sem mentem felé, a derekam hajlongott, a karom lendült, ujjaim villámgyorsan peregték, forgott a csuklóm és ő jött felém, egyre közelebb hozzám, egyre közelebb, mintha védekeznék, mintha tiltakoznék, de hiába, a láthatatlan kapcsok húzzák hozzám, már egy lépésnyire áll tőlem hátraszegzett nyakkal, maga elé tartott karokkal, mintha önkívületben mosolyogna, részegen a hangok forrásától, zamatától, mérgétől... Egy mély akkord, egy prestissimó skála fölfelé, befejezetlenül, elhalóan...

A hegedűt leejtem a szőnyegre.

Valéria hozzám ér. Átkarolja nyakamat. Hozzám simul hajlékony teste. Keze hajamat fogja. Fejemet lehúzza fejére, szájamat szájára. Megborzongunk a rég várt érintéstől. Szemünk csukva, de ajkunk nyitva. És fülünk és orrunk és minden érzékszervünk tártan várja az érzések fortissimóját és prestissimóját.

Másnap délután Orsyéknál. Valéria tenniszezik. Amikor meglát, felém int a rakettjével, mosolyog és tovább játszik. A pálya szélén ülök egy karosszékben Pali mellett. Szivarozunk. Tegnap este óta még nem beszéltem Valival, csak reggel pár szót telefonon és virágot küldtem neki. Tíz szál piros rózsát, köztük egy borítékot és abban egy szót: «Szeretlek». Vali visszaküldött a csokorból egy szál félig nyílott bimbót és mellette egy borítékot, benne tízszer egymásután ezt a piros szót: «Szeretlek».

Elveszem feleségül — határoztam. Ma megbeszéljük, hogy mikor mondjuk meg a dolgot a szülőknek.

Amíg a játék folyik, Palival diskurálok a hűgárol. Csak órála.

— Milyen remekül játszik! — mondom. — Csupa tánc, csupa kecsesség, könnyedség, báj minden mozdulata.

— Tetszik? — kérdi Pali mosolyogva.

Elmosolyodom, nem válaszolok.

— Nem csodálom. Barátom, én, a bátyja, mondhatom neked: ritka nő. Én elég sok hasonló korú nőt ismerek, de Valinak még csak közelébe se jut egyik se. Hihetetlenül intelligens, okos, élesesű, energikus. Őt nyelven beszél, azt tudod. Két hónappal ezelőtt a fejébe vette, hogy megtanul az eddigieken kívül spanyolul is: biztos lehetsz benne, hogy egy fél éven belül folyékonyan fog diskurálni egy spanyollal. Egyszer fogadásból belekezdett a büntetőjog tanulásába és három hónap mulva egyik jogász egyetemi barátunk itthon leszigorlatoztatta. Mindent tudott!

— Micsoda tehetség...

— Az. Zseni! Amelyik sportba belefog, abban rövid idő alatt legjobb lesz. Úgy táncol, mint egy primaballerina. Komolyan ért a képzőművészetekhez. Alapos filozófiai olvasottsága van. Elfogadhatóan sakkozik, remekül bridgel. Autójának minden hibáját ki tudja javítani, lovagol és ért a botanikához és a csillagászathoz.

— Tökéletes nő...

— Igen. — Mélyet szippantott szivarjából. — De egyetlenegy dologhoz nem ért.

— Mi az?

— A zene.

Megállt a szívverésem.

— Hogy mondod?

— Igen, úgy-e csodálsz? Abszolút, százszázalékos zenei anti-talentum. Botfülü.

— Ezt... ezt igazán csodálom...

Elsápadtam.

— Persze, biztosan nem beszéltek még muzsikáról. Kerüli ezt a témát, mert nem akarja magát épp veled szemben blamirozni.

— No de... talán tévedsz?...

Elpirultam.

— Szó sincs róla. Gyermekkorában először zongorázni kezdték tanítani. Tanítói néhány évi meddő küzdelem után maguk mondták, hogy nem érdemes tovább folytatni. Később hegedűre fogták szüleim. A legjobb mesterek kezeibe került. Hiába. Nincs hallása. Nem tudja a legszimplább jazz-melódiát utánad fütyülni.

— És... nem is szereti a zenét?

— Közömbös előtte. Minden szezonban elmegy néhány kitűnő hangversenyre. Még mindig próbálkozik, hátha mégis megfogja valahol azt a csodálatos fluidumot, amit muzsikának hívnak és amiről érzi, hogy hiányzik belőle, de nem tehet róla. Már sokat sírt emiatt és nyomoréknak érzi magát zene híján, de hiába. Itt takarította meg a természet azt, amit más oldalon reáparazolt.

— Hát az én hangversenyemen...

— Kérlek, mikor hazajöttünk, kétségbeesve vallotta be, hogy únatkozott, mert úgy ült ott, mintha valami idegen nyelven tartottak volna előtte előadást és mialatt Beethovent játszottad és mindenki őrjöngött, ő azon gondolkodott, hogy vajon miért tartják zseninek azt a Beethovent, aki az ő számára semmit se mond.

A pulzusom százat vert.

— No de remélem, nem haragszol reá ezért? — kérdezte Pali barátságosan.

— Á... dehogy...

— Hiszen aki olyan sokoldalú, mint Vali, abból igazán hiányozhatik valamilyen tehetség. És téged rendkívül szeret, annak ellenére, hogy muzsikusként születél. Többször mondta, hogy a legkitűnőbb férfi vagy, akivel eddig találkozott.

— Kedves...

— Csak hát éppen nem muzsikus lélek. De amilyen energikus, képes lesz valamikor a muzsikát is megtanulni! A multkor már láttam a kezében zenei vonatkozású könyveket. Ez biztosan a te hatásod. Fogadjunk, hogy két hét múlva úgy beszél veled a zenéről, mintha bele született volna!...

* * *

Valéria a szettnek, én szivaromnak végére értem. Egymás felé mentünk, mosolyogva, szemünkben a tegnapi este emlékével, ajkunkon a tegnapi este ízével. Nekiindultunk a kertnek karonfogva.

— Nem ért a zenéhez! — mondta bennem egy hang.

— De ért a szerelemhez! — mondta egy másik...

És a friss boldogságtól mámorosan lépkedtünk a remegő fűben.

Szánthó Dénes.